

Resultatförslag för utvecklingsamarbetet med Etiopien 2014-2018

1. Bakgrund till Sidas resultatförslag

Sida har fått i uppdrag att utarbeta ett resultatförslag för Etiopien. Regeringens ingångsvärden för framtagande av resultatförslag anger att Sida ska lämna förslag till förväntade resultat inom följande områden:

- Demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter;
- Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle;
- Ökad rättstrygghet;
- Privatsektorutveckling och entreprenörskap;
- Stärkt miljömässig hållbarhet (MDG7) samt begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter.

Därutöver kan Sida inkomma med förslag till resultat på områden relaterade till milleniemålets uppfyllelse om särskilt goda resultat bedöms kunna uppnås och Sverige anses ha en komparativ fördel. Målgrupperna ska främst vara kvinnor, barn, civilsamhällesorganisationer och entreprenörer. Regeringen anger vidare att resultatförslaget ska utgå ifrån att samarbetet med statliga institutioner fortsatt ska vara begränsat och att Sida ska lämna förslag på samarbete med staten endast där särskilt goda resultat bedöms kunna uppnås med staten som genomförande part.

Resultatförslaget omfattar tre alternativ där alternativ 2 utgör Sidas huvudförslag. Sidas huvudförslag innebär en något högre ambition och volym än alternativ 1 – Sidas svar på regeringens ingångsvärden. Alternativ 1 och 2 innehåller samma resultatområden men skiljer sig åt i finansiell volym vilket påverkar resultatens bredd och vilka resultat som är möjliga att uppnå. I alternativ 2 har resultatområde 1 och 2 utvidgats med resultat rörande SRHR respektive tillgång till sociala skyddsnet. I alternativ 3, som ligger på samma volym som Sidas huvudförslag, föreslås ytterligare ett resultatområde: SRHR och förbättrad mödrahälsa.

Sidas huvudförslag syftar till ökad demokratisering och rättstrygghet, ett bättre investerings- och företagsklimat samt stärkt miljömässig hållbarhet. Därigenom förväntas Sverige bidra till ökad motståndskraft för i första hand kvinnor och barn, genom bättre förutsättningar för socialt och miljömässigt hållbara och rättighetsbaserade försörjningsmöjligheter. Genom svenskt stöd till kapacitetsutveckling, reformarbete och marknadsmekanismer stärks nationella system och implementeringen av dessa på regional och lokal nivå. De föreslagna resultatområdena ger möjlighet att arbeta nära kvinnor, män, barn och entreprenörer liksom civilsamhällesorganisationer och den privata sektorn samt att se dem som förändringsaktörer. De tre

resultatområdena förhåller sig också till varandra och det finns goda möjligheter till synergieffekter.

Etiopien är ett av världens 10 fattigaste länder, trots att fattigdomen har minskat under de senaste tio åren. Urbaniserings- och industrialiseringstakten i landet är långsam och arbetslösheten hög, särskilt bland ungdomar och kvinnor. Den privata sektorn är relativt ung och hämmas av hinder för att etablera och driva företag. Det saknas fungerande institutioner med tydliga system av lagar och regler som är en förutsättning för uthållig ekonomisk tillväxt. En icke hållbar hantering av landets naturresurser och icke hållbara bruksmetoder bidrar till produktivetsproblem och försörjningsproblem i jordbruket som står för 80 % av landets sysselsättning. Kvinnors och mäns utsatthet för klimatförändringar har ökat vilket bl. a. ställer krav på förändringar inom jordbruksproduktionen.

Långsam demokratiseringstakt, bristande respekt för mänskliga rättigheter och begränsat politiskt utrymme liksom hög förekomst och acceptans av könsrelaterat våld präglar landet. Kvinnors traditionellt mycket underordnade roll samt låga utbildningsnivåer bidrar till stora skillnader mellan kvinnor och män vad gäller beslutsfattande, försörjning och därmed möjligheten till förbättrade levnadsvillkor. En restriktiv lagstiftning begränsar det civila samhällets möjlighet att fungera som förändringsaktörer för demokrati och utveckling samt yttrande- och mötesfrihet.

Förutsättningar för att genomföra utvecklingssamarbete i Etiopien försvåras av en komplicerad politisk kontext. Etiopien har en stadig ekonomisk tillväxt och flera sociala utvecklingstrender pekar i positiv riktning. Problemen ligger i ett begränsat och under senare år stadigt krympande demokratiskt utrymme och brott mot de mänskliga rättigheterna. En fortsatt ekonomisk och social stabilitet i Etiopien är beroende av en inhemsk politisk liberalisering. Det svenska utvecklingssamarbetet måste förhålla sig till detta genom att markera missnöje med bristen på demokratiskt utrymme och brott mot mänskliga rättigheter, och utforma samarbetet kring tydliga resultat. Biståndet kan bidra till att stärka de demokratiska värderingarna genom stöd till förändringsaktörer och genom att utnyttja potentialen för ökat deltagande och ansvarsutkrävande.

Den politiska situationen är sådan att det f.n. inte är möjligt med att nära utvecklingssamarbete på övergripande politisk nivå med Etiopiens regering. Däremot bedömer Sida att det inom vissa områden är befogat ur ett långsiktigt resultatperspektiv att samarbeta med statliga institutioner på teknisk nivå. Skälet är att utrymmet och förutsättningarna för ickestatliga aktörer att bidra till förändring i stor utsträckning bestäms av staten och dess institutioner. Samarbete på teknisk nivå, med utvalda nyckelinstitutioner, kompletterad med en tydlig politisk dialog, bedöms kunna ge Sverige möjlighet att påverka förutsättningarna för demokratisering, långsiktig utveckling och minskning av fattigdom. Sida ser skäl att särskilt överväga samarbete med förvaltningar på regional och lokal nivå, då dessa nivåer oftare uppvisar en mer pragmatisk och resultatutriktad hållning till samarbete och interaktion med ickestatliga aktörer. Statens centrala roll för att skapa förutsättningar för näringslivsutveckling bör beaktas.

Resultatförslaget har beaktat Etiopiens utvecklingsplan *Growth and Transformation plan 2010-2015* (GTP), samt den erfarenhet och svenskt mervärde som mångårigt framgångsrikt samarbete med Etiopien kan visa på. Resultat och resultatområden är i linje med ett flertal av verksamhetsområdena i EUs gemensamt framtagna strategi för samarbetet med Etiopienⁱ, inklusive områden där Sverige kan fylla gap.

Sidas huvudförslag omfattar ett något högre belopp för strategiperioden än vad som anges i regeringens ingångsvärde. Bedömningen är att med en ökad volym ges bättre förutsättningar för ett tydligare genomslag av svenskt utvecklingssamarbete och därmed bättre förutsättningar för att bidra till att skapa långsiktiga och systematiska förändringar. Det kommer också när så är möjligt medge engagemang i större nationella program, där andra bi- och multilaterala idag välkomnar svenskt samarbete, och därmed en plattform för dialog med Etiopien om övergripande inriktning på politiken.

Korruptionen är enligt nya studier lägre i Etiopien än i flertalet andra länder söder om Sahara. Korruptionen inom vissa sektorer skapar emellertid risker för genomförandet av biståndsinsatser och måste aktivt hanteras både i utformning och uppföljning av insatsportföljen som helhet och i individuella insatser.

De resultatområden som Sida föreslår tar också hänsyn till lokala, nationella och regionala konfliktrisker. Etiopien har fungerat som en stabiliserande faktor på Afrikas Horn medan osäkerhet, spänningar och mindre våldsamma konflikter på lokal nivå länge präglat landet internt. Kampen om naturresurser har intensifierats till följd av en kombination av bland annat befolkningstryck, naturresursdegradering och omflyttningar.ⁱⁱ Genomförandet av det svenska utvecklingssamarbetet bör därför präglas av konfliktkänslighet och aktivt eftersträva förebyggande av konflikter och fredlig konfliktlösning.

Det är vidare viktigt att säkerställa kopplingen mellan det humanitära och det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Synergier med forskningssamarbetet kommer att sökas för att främja kunskap och innovation inom samtliga resultat. De tre resultatområdena i Sidas huvudförslag länkar till den nuvarande regionala strategin. Flera av de stora utmaningar som Etiopien står inför idag kräver regionala lösningar.

2. Sidas svar på regeringens ingångsvärden - Alternativ 1

Tabell 1. Resultatområden och volym i miljoner kronor i förhållande till inriktning i ingångsvärden

Resultatområde		Inriktning i regeringens ingångsvärden	Volym, miljoner kronor
1.	Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande	Demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter; Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle; Ökad rättstrygghet	225
2.	Ökad sysselsättning särskilt för kvinnor	Privatsektorutveckling och entreprenörskap	300
3.	Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor	Stärkt miljömässig hållbarhet (MDG7) samt begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter	300
Summa:			825

2.1 Resultatområden i Alternativ 1

2.1.1 Resultatområde 1: Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande

För att uppnå resultat inom området och förstärka utvecklingen mot demokrati, öka respekten för mänskliga rättigheter och öka rättssäkerheten i Etiopien föreslår Sida att det svenska utvecklingsarbetet arbetar med civilsamhällesaktörer men också med förvaltningssystem när så är möjligt. Sida föreslår två inriktningar på samarbetet; dels fortsatt stöd till civilsamhällesorganisationer, dels institutionellt samarbete på lokal och regional nivå där möjligheterna för ett mer hållbart samarbete mellan förvaltning och civilsamhälle är större och mer konkreta. Den restriktiva lagstiftningen som begränsar det civila samhällets organisationer att verka och utkräva ansvar utgör ett hinder. Det är inte realistiskt att denna lagstiftning kommer att förändras på kort sikt, därför bör svenska insatser koncentreras mot kapacitetsförstärkning av det civila samhällets organisationer kompletterat med en tydlig politisk dialog.

Stödet till ökad pluralism och kvalitet i nya och traditionella medier, stärkta förutsättningar för kommunikation- och informationskanaler och en förbättrad tillgång för kvinnor, män, flickor och pojkar till informations- och kommunikationsplattformar är delvis en ny inriktning på tidigare stöd inom demokrati och mänskliga rättigheter.

Riskbedömningen för området bedöms som medel på grund av frågornas känsliga natur och det nuvarande snäva politiska utrymmet i Etiopien. Sida bedömer dock att det inom detta område bör finnas en hög riskaptit och att det finns möjligheter att få goda resultat i samarbetet på lokal och regional nivå.

Tabell 2. Förslag till resultat och indikatorer för resultatområde 1: Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
1:1 Ökad tillgång till rättvisa inför lagen för människor som lever i fattigdom	1.1.1 Antal organisationer i det civila samhället som deltagit i processarbetet för den universella periodiska översynens rekommendationer	Svag kapacitet och begränsat inflytande i genomförandet av rekommendationerna i den universella periodiska översynen	Att regeringen utformar och genomför den andra fasen av nationella MR-planen i enlighet med accepterade rekommendationer och deltagande metoder	100 organisationer i det civila samhället har varit involverade i UPR processarbetet
	1.1.2 Antal kvinnor och män som har tillgång till rättshjälp för att lösa tvister ⁱⁱⁱ	13867 klienter 2010-2013 varav 50 % kvinnor har tillgång till rättshjälp genom de 126 rättshjälpscenter som finns i landet	Ökad tillgång till rättshjälp särskilt för kvinnor	8 000 fler kvinnor har fått rättshjälp
1:2 Ökad tillgång till information på lokal nivå	1.2.1 Antal medieutövare som använder alternativa medier ^{iv} som verktyg för att sprida information	Låg kunskap om ICT, brist på infrastruktur, brist på dialogplattformar, hög grad av självcensur 1 % av befolkningen har tillgång till internet ^v	Medieutövare och medborgare, använder i ökad utsträckning online, mobila och radioplattformar för informationshantering	
	1.2.2 Andel kvinnor som deltar i lokala beslutsfattande processer	27,5 % kvinnor i lokala och regionala beslutsfattande kommittéer 27,8 % kvinnor i parlamentet ^{vi}	Kvinnor, barn och utsatta grupper deltar i högre grad i beslutsfattande institutioner	
1:3 Ökad kapacitet i det civila samhället att utkräva ansvar av regeringen	1.3.1 Antal organisationer i det civila samhället med rättighetsbaserad verksamhet som beviljats omregistrering	400 av totalt 4000 organisationer i det civila samhället fick avslag för omregistrering under 2013	Organisationer i det civila samhället som arbetar med rättighetsfrågor kan lättare registrera och omregistrera sig	
	1.3.2 Antal organisationer i det civila samhället som verkar för social rättvisa och ökat ansvarsutkrävande från regeringen för kvinnor, män, flickor och pojkar	(Återstår att fastställa)	Civila samhällets organisationer bidrar till ökad social rättvisa och medborgerliga rättigheter	Ökad kapacitet hos 250 organisationer i det civila samhället ^{vii}

2.1.2 Resultatområde 2: Ökad sysselsättning särskilt för kvinnor

Resultatområdet adresserar några av Etiopiens viktigaste utvecklingsutmaningar för en fortsatt och inkluderande tillväxt och fattigdomsminskning. Ungdomar och kvinnor har särskilt svårt att ta sig in på arbetsmarknaden och är därför viktiga målgrupper och aktörer.

Mot denna bakgrund föreslår Sida att samarbetet inom resultatområdet inriktas dels mot fler produktivt sysselsatta i den privata sektorn, dels ett förbättrat affärsklimat för en hållbar och inkluderande näringslivsverksamhet. Den privata sektorn är i dagsläget liten och lågproduktiv, men möjligheten för Sverige att stödja en positiv förändringsprocess bedöms som god. Små,

medelstora och större företag, organisationer i det civila samhället samt aktörer som påverkar marknadspolitiken såsom offentliga myndigheter och branschorganisationer utgör centrala förändringsaktörer. Möjligheter till samverkan med universitet och utbildningsinstitutioner ska utforskas. Möjligheter till innovativa finansieringsformer, som garantier och innovationsfonder i områden av betydelse för människor som lever i fattigdom, kan också bli aktuella för att fylla temporära gap där lokala banker och övriga finansiärer i dagsläget tvekar. Ökad tillgång till information är en viktig del i att stärka konkurrenskraften och förbättra affärsklimatet (se Resultatområde 1). Allt stöd skall ha ambitionen att verka katalytiskt och marknadsutvecklande, och bidra till långsiktig ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling.

Genomförande av resultatområdet bedöms vara möjligt trots de kontextuella begränsningar som finns. En relativt stark reformvilja, en svag men växande privat sektor och ett ökat intresse från både lokala och internationella investerare är faktorer som ökar sannolikheten att dessa resultat kommer kunna uppnås. Med stöd av åtgärder inom RO1 och RO3 ökar sannolikheten att resultaten även blir miljömässigt hållbara och bidrar till ett ökat oberoende och stärkt ansvarsutkrävande.

Riskbedömningen för området bedöms som hög på grund av den nuvarande politiken som är marknadsbegränsande. Dock bedömer Sida att det i detta område bör finnas en relativt god möjlighet att få resultat i samarbetet. Ökade möjligheter till dialog genom ett utökat samarbete med myndigheter när så är möjligt ökar sannolikt möjligheterna att uppnå varaktiga resultat.

Tabell 3. Förslag till resultat och indikatorer för resultat område 2: Ökad sysselsättning särskilt för kvinnor

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
2:1 Fler produktivt sysselsatta i mikro, små och medelstora företag (MSME)	2.1.1 Andel MSME med tillgång till finansiella tjänster	21,5% av MSME har tillgång till finansiella tjänster	En ökad andel av MSME har tillgång till finansiella tjänster, med särskilt fokus på kvinnliga MSME	10 000 kvinnliga MSME får tillgång till finansiella tjänster
	2.1.2 Antal individer som ökat sina kunskaper och färdigheter för att driva MSME	(Återstår att fastställa)	En ökning av antalet individer med rätt kunskaper för produktiv självanställning eller anställning med särskilt fokus på andelen kvinnor 725 företag som genomgått kurser	10 000 individer har fått relevanta kunskaper för produktiv självanställning eller ökat sin anställningsbarhet
2:2 Förbättrat affärsklimat för hållbar och inkluderande näringsverksamhet	2.2.1 Antal reformer relaterade till GTP och/eller strategin för tillväxt som syftar till en mer effektivt reglerad marknadsekonomi	Antal lagar/regelverk/reformer (Återstår att fastställa)	Fler lagar/regelverk/reformer som reglerar marknadsekonomi implementeras och gör det lättare att bedriva näringslivsverksamhet	
	2.2.2 Antal beslutade reformer inom statsförvaltningen som implementerats	(Återstår att fastställa)	En betydande ökning av kvalitet och tillgång på jobb för utsatta grupper	

2.1.3 Resultatområde 3: Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor

Det är avgörande att kvinnor och män har tillgång till mer miljöinformation samt får ökade möjligheter att delta i strategiska beslut som påverkar användandet av naturresurser. Regler om rätten att bruka och skörda frukterna av jord- och skogsbruk behöver förtydligas. Det krävs även en administration som genomför nationella åtaganden inom miljö- och klimatområdet samt nya ekonomiska styrmedel som påverkar resursanvändningen i ett samhällsekonomiskt perspektiv. Förutsättningarna för att bidra till miljömässig hållbarhet och ökad resiliens förbättras om samarbete med offentlig förvaltning är möjlig eftersom dessa har en central roll i naturresursförvaltningen, den fysiska planeringen och regel- och normsättandet som påverkar nyttjandet av naturresurserna. De svenska insatserna förväntas bidra till att stärka kapaciteten hos olika samhällsaktörer att genomföra miljö- och klimatmässigt hållbara investeringar för att öka resiliens på hushållsnivå såväl som på samhällsnivå.

Insatser inom detta Resultatområde samspelar med insatserna inom Resultatområde 2 då fokus där i stor utsträckning ligger på jordbruket med tillhörande näringar. Näringslivet i Etiopien kommer att gynnas av krav på bättre hantering av t ex vatten och mark, eftersom sådana krav möjliggör en miljömässigt hållbar och lönsam produktion i t ex textilindustri, livsmedels- och energisektorn. Sverige är idag verksamt inom markrättigheter och ett bredare stöd planeras under strategiperioden. Sverige har en lång historia inom naturresurssektorn med fokus på landsbygdsutveckling, vilken tidigare har genererat goda resultat och är väl kända i Etiopien.

Stödet inom resultatområdet kan med fördel komplettera och förstärka Sveriges humanitära stöd i Etiopien. Kopplingar till det regionala arbetet är tydliga och Sverige kan stärka sitt mervärde vad gäller strategiska regionala lösningar för ökad miljö- och klimatmässig motståndskraft genom tydligare samverkan mellan bilateral och regional nivå. Volymerna är inledningsvis lägre men kommer under strategiperioden öka för att mot slutet av perioden utgöra en betydande del av strategivolymen.

Riskbedömningen för området bedöms som medel framförallt relaterat till möjlig brist på investeringar och bristande kapacitet inom jord- och skogsbruk samtidigt som regeringen har åtagit sig att genomföra ett omfattande program för en miljö- och klimatmässigt hållbar tillväxt. Möjligheterna bedöms dock som relativt goda på grund av en stark politisk vilja samt goda möjligheter till samarbete med privata sektorn och det civila samhället. Sverige ses som en trovärdig partner inom området och stora givare som USAID och DfID välkomnar Sverige, eftersom det finns luckor att fylla i redan utvecklade miljö- och klimatprogram, på nationell och regional nivå. Möjligheter till dialog genom ett utökat samarbete med myndigheter när så är möjligt ökar sannolikt möjligheterna att uppnå resultat.

Tabell 4. Förslag till resultat och indikatorer för resultatområde 3: Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
3:1 Miljömässigt hållbar användning av mark	3.1.1 Antal regionala och lokala administrationer som har en fysisk planering ^{viii} och naturresursförvaltning	Fysiska planer finns för Addis Abeba och Oromia regionerna	Fysiska planer ska finnas etablerade för samtliga Etiopiens administrativa regioner	Fem fysiska planer på lokal eller regional nivå har tagits fram
	3.1.2 Ett regelverk för markrättigheternas omfattning har etablerats	Avsaknad av regelverk för omfattningen av markrättigheter Idag finns oklarheter i vad markrättigheterna omfattar	Etablerat regelverk som tydliggör omfattningen av markrättigheter	
3:2 Ett miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk	3.2.1 Antal miljöekonomiska styrmedel som påverkar jord- och skogsbruket	Miljöförvaltningen i Etiopien utgår idag från ett miljö regelverk men det saknas miljöekonomiska styrmedel, i syfte att öka incitamenten för ett mer hållbart jord- och skogsbruk	Ökade incitament för småskaliga jordbrukare att välja mer miljömässigt hållbara lösningar i sitt jord- och skogsbruk	Tre miljöekonomiska styrmedel med betydelse för jord- och skogsbruk har antagits nationellt
	3.2.2 Antal kvinnor som fått ökad kunskap om hur ett miljömässigt hållbart jordbruk kan drivas	Få kvinnor som bedriver jordbruk har god kunskap om metoder för att bedriva ett miljömässigt hållbart jordbruk	Kvinnor som bedriver jordbruk har fått ökad kunskap om metoder för att bedriva ett miljömässigt hållbart jordbruk som bidrar till ökad produktivitet och stärkt miljömässigt motståndskraft	10 000 kvinnliga småskaliga jordbrukare har fått ökad kunskap om hur man bedriver ett miljömässigt hållbart jordbruk

3. Alternativ 2 - Sidas huvudförslag

Sidas huvudförslag svarar mot regeringens ingångsvärden på samma sätt som i alternativ 1, men Sida föreslår en högre volym över strategiperioden (totalt 1200 MSEK). Sida föreslår en gradvis ökning av den årliga allokeringen upp till ca 300 miljoner per år. Sida förutser ett utvecklingsarbete med Etiopien också bortom denna strategiperiod och bedömningen är att av effektivitetsskäl och för större genomslag behöver det svenska bidraget ligga på denna nivå.

Sidas huvudförslag anger en högre ambitionsnivå vad gäller den del av stödet som syftar till ökad produktivitet. Förslaget karaktäriseras av en starkt koppling mellan privatsektorutveckling och sysselsättning samt en miljömässigt hållbar produktion. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) tillkommer för att stärka arbetet för kvinnors rättigheter, liksom sociala skyddsnet som ett sätt att utöka försörjningsgraden särskilt för kvinnor.

En geografisk koncentration kan komma att övervägas för ett eller flera resultat. Förutsättningarna för detta bedöms under genomförandet och under uppföljningen av resultat och genomslag av utvecklingsarbetet.

Tabell 5. Resultatområden och volym i miljoner kronor i förhållande till inriktning i ingångsvärden

Resultatområde		Inriktning i regeringens ingångsvärden	Volym, miljoner kronor
1.	Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande	Demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter; Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle; Ökad rättstrygghet	300
2.	Hållbar försörjning med fokus på sysselsättning särskilt för kvinnor	Privatsektorutveckling och entreprenörskap	400
3.	Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor	Stärkt miljömässig hållbarhet (MDG7) samt begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter	500
Summa:			1200

3.1. Resultatområden i Alternativ 2 - Sidas huvudförslag

3.1.1 Resultatområde 1: Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande

Resultatområde 1 i Sidas huvudförslag motsvarar innehållsmässigt regeringens ingångsvärden men med högre ambitionsnivå uttryckt i angreppssätt och allokerad volym. I detta alternativ har Sida valt att utöka antalet resultat till fyra. Ett resultat om *Ökad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)* har tillkommit.

SRHR är en grundläggande rättighetsfråga för kvinnor där Sverige har stor erfarenhet och ett tydligt mervärde. SRHR är också en förutsättning för kvinnors möjlighet att aktivt delta i samhällsutvecklingen, att bedriva företag och arbeta för att öka sina inkomster. Sida föreslår att arbetet inom SRHR fokuseras på könsrelaterat våld (GBV), ett område där Sverige både i Etiopien och globalt ligger i framkant och där arbetet med att medvetandegöra män och pojkar om deras roll som förändringsaktörer är centralt.

Tabell 6. Förslag till resultat och indikatorer för resultatområde 1: Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
1:1 Ökad tillgång till rättvisa inför lagen för människor som lever i fattigdom	1.1.1 Antal organisationer i det civila samhället som deltagit i processarbetet för den universella periodiska översynens rekommendationer	Svag kapacitet och begränsat inflytande i genomförandet av rekommendationerna i den universella periodiska översynen	Att regeringen utformar och genomför den andra fasen av nationella MR-planen i enlighet med accepterade rekommendationer och deltagande metoder	100 organisationer i det civila samhället har varit involverade i UPR processarbetet

	1.1.2 Antal kvinnor och män som har tillgång till rättshjälp för att lösa tvister ^x	13867 klienter 2010-2013 varav 50 % kvinnor har tillgång till rättshjälp genom de 126 rättshjälpscenter som finns i landet ^x	Ökad tillgång till rättshjälp särskilt för kvinnor	8 000 fler kvinnor har fått rättshjälp
	1.1.3 Antal domstolar med barnanpassade enheter	48 befintliga enheter ^{xi}	Ökad tillgång till adekvat rättshjälp för barn ^{xii}	Ytterligare 15 enheter etablerade ^{xiii}
1:2 Ökad tillgång till information på lokal nivå	1.2.1 Antal medieutövare som använder alternativa medier ^{xiv} som verktyg för att sprida information	Låg kunskap om ICT, brist på infrastruktur, brist på dialogplattformar, hög grad av självcensur 1 % av befolkningen har tillgång till internet ^{xv}	Medieutövare och medborgare, använder i ökad utsträckning online, mobila och radioplattformar för informationshantering	
	1.2.2 Kvinnor, barn och utsatta gruppers deltagande i lokala beslutsfattande-processer	27,5 % i lokala och regionala kommittéer ^{xvi} 27,8 % kvinnor i parlamentet ^{xvii}	Kvinnor, barn och utsatta grupper deltar i högre grad i beslutsfattande institutioner	
1:3 Ökad kapacitet i det civila samhället att utkräva ansvar av regeringen	1.3.1 Antal organisationer i det civila samhället med rättighetsbaserad verksamhet som beviljats omregistrering	400 av totalt 4000 organisationer i det civila samhället fick avslag för omregistrering under 2013	Organisationer i det civila samhället som arbetar med rättighetsfrågor kan lättare registrera och omregistrera sig	
	1.3.2 Antal organisationer i det civila samhället som verkar för social rättvisa ^{xviii} och ökat ansvarsutkrävande från regeringen för kvinnor, män, flickor och pojkar	(Återstår att fastställa)	Civila samhällets organisationer bidrar till ökad social rättvisa och medborgerliga rättigheter	Ökad kapacitet hos 250 organisationer i det civila samhället ^{xix}
1:4 Ökad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	1.4.1 Andel könsstympade flickor 0-14 år	24 % Könsstympade flickor 0-14 år (2013)	Minskad andel könsstympade flickor 0-14 år (Återstår att bedöma realistisk ambition)	Förebygga könsstympning av 16 000 flickor 0-14 år
	1.4.2 Antal män och pojkar som medvetandegjorts om könsrelaterat våld och mänskliga rättigheter	(Återstår att fastställa)	Ökat antal män som medvetandegjorts om könsrelaterat våld och mänskliga rättigheter	

3.1.2 Resultatområde 2: Hållbar försörjning med fokus på ökad sysselsättning särskilt för kvinnor

Resultatområde 2 i Sidas huvudförslag motsvarar regeringens ingångsvärden men med högre ambitionsnivå uttryckt i angreppssätt och allokerad volym. I detta alternativ har Sida valt att komplettera med resultatet *Ökad tillgång till sociala skyddsnet för hushåll*. På detta sätt bedömer Sida att ett starkare och mer sammansatt Resultatområde skapas med högre ambitionsnivå vad gäller möjligheterna att öka hushållens inkomster. Sociala skyddsnet är visserligen endast ett komplement till inkomster genom arbete, men studier visar att det ökar benägenheten att ta risker och investera för att öka hushållens samlade möjligheter till inkomst.

Tabell 7. Förslag till resultat och indikatorer för resultat område 2: Hållbar försörjning med fokus på ökad sysselsättning särskilt för kvinnor

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
2:1 Fler produktivt sysselsatta i mikro, små och medelstora företag (MSMEs)	2.1.1 Andel MSME med tillgång till finansiella tjänster	21,5% av MSME har tillgång till finansiella tjänster	En ökad andel av MSME har tillgång till finansiella tjänster, med särskilt fokus på kvinnliga MSME	10 000 kvinnliga MSME får tillgång till finansiella tjänster
	2.1.2 Antal individer som ökat sina kunskaper och färdigheter för att kunna driva eller anställas av MSME	(Återstår att fastställa)	En ökning av antalet individer med rätt kunskaper för produktiv självanställning eller anställning med särskilt fokus på andelen kvinnor 725 företag som genomgått kurser	10 000 individer har fått relevanta kunskaper för produktiv självanställning eller ökat sin anställningsbarhet
2:2 Förbättrat affärsklimat för hållbar och inkluderande näringsverksamhet	2.2.1 Antal reformer relaterade till GTP och/eller strategin för tillväxt som syftar till en mer effektivt reglerad marknadsekonomi	Antal lagar/ regelverk/ reformer (Återstår att fastställa)	Fler lagar/ regelverk/ reformer som reglerar marknads- ekonomin implementeras och gör det lättare att bedriva näringslivs- verksamhet	
	2.2.2 Antal beslutade reformer inom statsförvaltningen som implementerats	(Återstår att fastställa)	En betydande ökning av kvalitet och tillgång på jobb för utsatta grupper	

2:3 Ökad tillgång till sociala skyddsnet	2.3.1 Antal individer som har tillgång till sociala skyddsnet	6 000 000 har tillgång till sociala skyddsnet (2013/14)	En ökning av antalet individer som har tillgång till sociala skyddsnet med fokus på kvinnliga entreprenörer	100 000 individer har fått tillgång till sociala skyddsnet
--	---	---	---	--

3.1.3 Resultatområde 3: Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor

Resultatområde 3 i Sidas huvudförslag motsvarar regeringens ingångsvärden men med utvidgad ambitionsnivå uttryckt i angreppssätt och allokerad volym. I detta alternativ har Sida valt att komplettera med resultatet *Miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk*. Sidas bedömning är att Resultatområdet med detta bredare fokus väsentligt ökar möjligheterna till synergier med resultatområdet *Hållbar försörjning med fokus på ökad sysselsättning särskilt för kvinnor*. Samtidigt ökar möjligheterna till samarbete med näringslivs- och forskningsaktörer. Med Sidas huvudförslag stärks kapaciteten hos olika samhällsaktörer att tillämpa mer hållbara brukningsmetoder samt genomföra miljö- och klimatmässigt hållbara investeringar. Denna bredare ansats ligger också väl i linje med tidigare stöd bl. a. till det civila samhället, som påvisat goda resultat av förbättrade jordbruksmetoder. Dessa har bl.a. lett till ökad motståndskraft och ökad försörjningskapacitet hos familjer, där fokus varit på kvinnligt entreprenörskap.

Tabell 8. Förslag till resultat och indikatorer för resultatområde 3; Miljömässig hållbarhet och motståndskraft särskilt för kvinnor

Resultat	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Svenskt bidrag
3:1 Miljömässigt hållbar användning av mark	3.1.1 Antal regionala och lokala administrationer som har en fysisk planering ^{xx} och naturresursförvaltning	Fysiska planer finns för Addis Abeba och Oromia regionerna	Fysiska planer ska finnas etablerade för samtliga Etiopiens administrativa regioner	Fem fysiska planer på lokal eller regional nivå har tagits fram
	3.1.2 Ett regelverk för markrättigheternas omfattning har etablerats	Avsaknad av regelverk för omfattningen av markrättigheter Idag finns oklarheter i vad markrättigheterna omfattar	Markrättigheternas omfattning görs mer tydliga, med särskilt fokus på kvinnors rättigheter till mark	
3:2 Ett miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk	3.2.1 Antal miljöekonomiska styrmedel som påverkar jord- och skogsbruket	Miljöförvaltningen i Etiopien utgår idag från ett miljö regelverk men det saknas miljöekonomiska styrmedel, i syfte att öka incitamenten för ett mer hållbart jord- och skogsbruk	Ökade incitament för småskaliga jordbrukare att välja mer miljömässigt hållbara lösningar i sitt jord- och skogsbruk	Tre miljöekonomiska styrmedel med betydelse för jord- och skogsbruk har antagits nationellt

	3.2.2 Antal kvinnor som fått ökad kunskap om hur ett miljömässigt hållbart jordbruk kan drivas	Få kvinnor som bedriver jordbruk har god kunskap om metoder för att bedriva ett miljömässigt hållbart jordbruk	Kvinnor som bedriver jordbruk har fått ökad kunskap om metoder för att bedriva ett miljömässigt hållbart jordbruk som bidrar till ökad produktivitet och stärkt miljömässigt motståndskraft	10 000 kvinnliga småskaliga jordbrukare har fått ökad kunskap om hur man bedriver ett miljömässigt hållbart jordbruk
3:3 Förbättrad miljöförvaltning med fokus på styrmedel	3.3.1 Antal miljöekonomiska styrmedel som tillämpas	Lågt nyttjande och tillämpning av miljöekonomiska styrmedel	Ökad användning och tillämpning av miljöekonomiska styrmedel	Tre miljöekonomiska styrmedel har implementerats i Etiopien i syfte att förbättra implementeringen av landets policyer och lagar för miljö och naturresurser
	3.3.2 Antal organisationer inom det civila samhället som informerar kvinnor och män om Etiopiens miljölagstiftning	Få organisationer inom det civila samhället som informerar kvinnor och män om Etiopiens miljölagstiftning	Fler organisationer inom det civila samhället som informerar kvinnor och män om Etiopiens miljölagstiftning	

4. Alternativ 3

Tabell 9. Resultatområden och volym i miljoner kronor i förhållande till inriktning i ingångsvärden

Resultatområde		Inriktning i regeringens ingångsvärden	Volym, miljoner kronor
1.	Rättigheter, ansvarsutkrävande och deltagande	Demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter; Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle; Ökad rättstrygghet	250
2.	Hållbar försörjning med fokus på ökad sysselsättning särskilt för kvinnor	Privatsektorutveckling och entreprenörskap	300
3.	Miljömässig hållbarhet och ökad motståndskraft särskilt för kvinnor	Stärkt miljömässig och social hållbarhet	350
4.	SRHR och förbättrad mödrahälsa	Sidas förslag	300
Summa:			1200

I Alternativ 3 föreslår Sida ytterligare ett resultatområde *SRHR och förbättrad Mödrahälsa*. I övrigt är förslaget likalydande med Sidas huvudförslag (förutom att resultatet *Ökad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter* av angivna skäl integrerats i det nya resultatområdet). Alternativ 3 innebär således en breddning av verksamheten jämfört med Sidas huvudförslag men inom samma föreslagna totala volym genom att utöver tillgång till sexuella rättigheter även inkludera tillgången till hälsotjänster genom stöd till utbyggnad av hälsosektorn.

-
- ⁱ Huvudförslaget är i linje med följande huvudområden i EUs gemensamma strategi för utvecklingssamarbetet i Etiopien; **Offentlig förvaltning:** EU+ partners kommer att fortsätta främja offentlig förvaltning som en nyckelfaktor för långsiktig hållbar utveckling via politisk dialog på olika nivåer. civilsamhällets roll betonas som en jämlik och viktig partner i landets utvecklings- och demokratiseringsprocesser samt tillitsskapande mellan civilsamhälle och regering. **Ekonomisk och privatsektorsutveckling samt finansiellt ”landskap”:** ... kommer att öka stödet till aktiviteter för en inkluderande, hållbar ekonomisk tillväxt. **Hållbart jordbruk och matsäkerhet:** ... kommer att fortsätta stödja de humanitära behoven samt behov av skyddsnet, samtidigt som stödet fortsätter av övergången från humanitärt bistånd till stöd för utveckling och resiliens mot torka samt externa chocker. **Jämställdhet:** ... stödja kvinnors ekonomiska och politiska egenmakt **Miljö och klimatpåverkan:** EU+ partners är engagerade i att stödja rehabilitering, bevarande samt lämpligt användande av naturresurser och ekologisk integritet.
- ⁱⁱ Se till exempel Sida Helpdesk on Human Security (2013): “Conflict Analysis and Mapping of Ethiopia” och “Assessment and Comments on Gambella ‘Integrated Land-Use and Development Plan’ (ILDP) Proposals from MELCA and HoAREC; from a Conflict Sensitivity Perspective”, samt Sida Helpdesk on Human Security (2014), “Assessment for Ethiopia Results Proposal from a resilience to Conflict Perspective (utkast 19 april).
- ⁱⁱⁱ uppdelat på kön, ålder, etnicitet, geografi och fattigdom.
- ^{iv} Online, mobiltelefoni och radioplattformar
- ^v www.data.worldbank.org/indicator
- ^{vi} www.data.worldbank.org/indicator
- ^{vii} Beräkningen gjord på grundval av antal organisationer som nåtts och påverkats av tidigare svenskt samarbete och det breda nätverk av organisationer i det civila samhället som Sverige bidragit till att etablera.
- ^{viii} Vedertaget begrepp som beskriver hur en lokal eller regional administrativ enhet eller motsvarande planerar mark- och naturresursanvändningen.
- ^{ix} uppdelat på kön, ålder, etnicitet, geografi och fattigdom.
- ^x DIP Terminal Report 2007-2013, UNDP
- ^{xi} Unicef report, 2014.
- ^{xii} Upp till 18 år.
- ^{xiii} Beräkningen gjord utifrån tidigare samarbete och takten på etablering av dessa enheter generellt i landet och möjligt svenskt finansiellt stöd till detta område under nästa 5-årsperiod.
- ^{xiv} Online, mobiltelefoni och radioplattformar
- ^{xv} www.data.worldbank.org/indicator
- ^{xvi} DIP Terminal Report 2007-2013, UNDP
- ^{xvii} www.data.worldbank.org/indicator
- ^{xviii} Social accountability
- ^{xix} Beräknad utifrån tidigare civilsamhällesstöd där den svenska modaliteten är utformad så att ett stort antal Organisationer i det civila samhället nås genom de program vi stödjer. De senaste 3 åren har det svenska stödet omfattat kapacitetsutveckling av 120 organisationer i det civila samhället och med ökad finansiell volym bedöms detta vara ett realistiskt förslag.
- ^{xx} Vedertaget begrepp som beskriver hur en lokal eller regional administrativ enhet eller motsvarande planerar mark- och naturresursanvändningen.